

kregen voor de verkaveling van Pendrecht.

Bij een hoge bebouwingsdichtheid van circa 100 woningen per ha, vonden wij een gezond evenwicht voor de huisvesting van de grote gezinnen en de bejaarden op de grond, en de middelgrote en kleinere gezinnen in drie- en vierhoog etagebouw. Nu deze wijken 'volgroeid' zijn, blijken zij nog steeds een passend antwoord te geven op de vraag naar eenvoudige, goede en betaalbare huurhuizen.

Het kleine en het grote, de individuele en gemeenschappelijke problemen in relatie tot zijn nooit aflatende belangstelling voor de RUIMTE, waarin alles met alles en iedereen met iedereen te maken heeft, daarvan getuigt Bakema's boekje 'Van Stoel tot Stad', de samenvatting van een aantal televisievoordrachten in de vroege 60er jaren.

Waar Bakema zich sterk inspande in de CIAM (Congrès Internationale de l'Architecture Moderne), was Van den Broek de trekker van de kleine groep architecten die Nederland vertegenwoordigde in de UIA (Union Internationale des Architectes). Deze in Parijs in 1947 opgerichte federatie van vrijwel alle landelijke architecten-organisaties over de gehele wereld, houdt iedere drie jaar 'ergens' een congres. Nederland was in 1952 gastheer en Van den Broek voorzitter.

Even enkele stappen terug: Van den Broek was al in de jaren '45 e.v. samen met Van Tijen, Kraaijvanger en Verhagen lid van OPRO, het kleine adviescollege van de stadsbouwmeester Van Traa, en droeg daarin ook ideeën aan voor de basisplannen die richting gaven aan het wederopbouwwerk.

Het is interessant om van de gedetailleerde verslagen uit die overlegperiode, waaraan ook Oud en Van Eesteren deelnamen, kennis te nemen (Blijstra: Rotterdam stad in beweging, Arbeiderspers 1965).

Het is ook maar weinigen meer bekend, dat toen het puinruimen in 1941 volop op gang was gekomen, de beide buro's Van Tijen en Maaskant en Brinkman en Van den Broek, een boekwerk hebben samengesteld 'Woonmogelijkheden in het Nieuwe Rotterdam' (W.L. & J. Brusse N.V., Rotterdam 1941). Het concept voor een volledige woonwijk, op basis van een realistische, demografische en functionele analyse, zoals die voordien nog nooit door architecten was verricht.

Voor zover we kunnen nagaan heeft Bakema als jong tekenaar in 1941 in dienst bij Van Tijen, hiervoor ook al schetsen gemaakt, en werd de basis gelegd voor de woonprojecten blok F10 tussen Dr.